

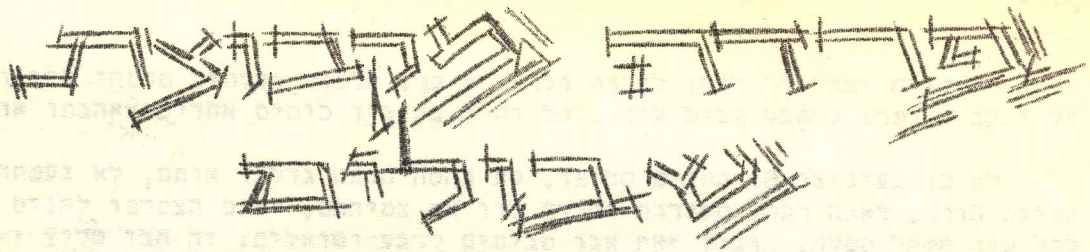
ביתנו

עלון קבוצת העו"ג

מקדש לקבוצת שבליים בסיומת את האוסף התנ"כי.

יום שישי 29.6.63. לכאורה יום ככל הימים. קבוצת "שבולים" בכיתתה. דרך החלון הגדול נופל אור השמש. כל אחד יושב על מקומו הקבוע, שניים, שניים מאחרי שולחן. הראש רכוז על העבודה, כותבים את שאלון הסכום על הנושא המשותף: " 50 שנה לתנועת השומר הצעיר".

בזה אחר זה קמים ומוסרים את העבודה, עד שאחד הבנים מפר את השקט "ג-מ-ר-ג-נ" ובזאת בטא את המלה הגורלית שבדואי היתה במחשבות כולם. כן, אל נראה את זאת כמקרה בלבד, אולי רצוי: עם שאלון הסכום על " 50 שנות קיום תנועת השומר הצעיר" גם מסימת קבוצת שבולים תקופת ילדות ונעורים - 6 שנות מוסד, 12 שנות לימוד, 18 שנים של חנוך משותף.

מטבע הדברים בזמן שמסכמים תקופה, אותו המבט המסתכל לאחור כדי לזכור את חוויות הילדות ומפעלי הנעורים, לא נעצר בהווה, כי אם נודד הלאה אל העתיד, ומנסה לנחש מה צפון בו.

רק שגתיים לווייתכם בדרככם. ראיתי אתכם בלבטיכם - שהם מנת חלקו של כל נוער מתבגר - אמנם טוב וטבעי הוא שכל פרט ופרט רואה את התלבטותו בבעיות כרחשי לבו הוא.

השתדלתי, יחד עם חברי לעבודה, לדרבן את רצון הלימוד שישינו ברובכם ומעל לכל היתה מטרתנו לעשות אתכם לשותפים מלאים בחיים. להראות לכם את עדיפות חיי הקבוץ - עם כל המכשולים שיש להתגבר עליהם - מול כל שאר הדרכים.

הייתי חוטאת לאמת לו הייתי אומרת שתמיד קלה היתה העבודה המשותפת אתכם. היה לעתים קשה לשכנע, לכוון ולחנך; ואני בזכרתי בביוגרפיה של א.ד. גורדון מאת מרטינ בובר, שבנעוריו עשתה עלי רושם חזק, ומאז חרוטים הדברים בזכרוני ומדריכים את מחשבותי ומעשי.

"יומם, עת שהאיש חרש את השדה והעבודה היתה קשה ומפרכת, הוא הגה בכוכבים שבלילה ייראו ברקיע", ובלילה בזמן ששכב והסתכל בכוכבים, חשב על האדמה שעליו לחרוש"....

והשתדלתי גם אני, בעת החריש לראות את הכוכבים - קבוצת "שבולים", 20 מגשימים לעתיד וכל פרט עם החיוב הרב שבו..

ועתה הגיעה שעת הפרידה, שעת סכום חגיגית, לילה שרק כוכבים נראים ברקיע, כוכבים - תקוות, חלומות ואחולים אין ספור לעתיד -

זכרו אתם את הכוכבים גם מחר בעת שתחרשו !

ש ו ל מ ר ת
(אשקנא)

היחסים בין ילדים והוריהם נמצאים בתהליך של תמורות כשקצב הזמן החולף מכתוב את מהותן. חובה ראשונית של המבוגר - המחנך לתת את דעתו על התמורות האלה כי אם לא יעשה כן, יחטיא את מטרת החנוך: אדם מאושר בחברה, שלקראתה התחנך.

אמרנו קצב הזמן. הכניסה לבית הספר, העליה למוסד הנם מאורעות החורגים מן הקצב האחד. העליה למוסד למשל היא מפנה חריף בחיי ילדינו, מפנה, שגורם לא פעם לנסיגה ביחסנו אל הילד - הנער, אל הילדה - הנערה. אנו נוטים לפנק אותם, פנוק שלא בהתאם לגיל, למען לפצותם על "אובדן הבית". לאחר שנה נרגעים אנו ורואים, שלבית-הורים תפקיד חשוב בעצוב דמות הבנים - אם כי גורמים אחרים הולכים ותופסים מקום נכבד בחיי הנערים.

18 שנים "עבדנו" למען לזכות ולראותם כך: עלמות ועלמים משמחי עין ולבב. על י קב מסופר: ש"שבע שנים עבד ברחל והיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה".

לא כן בעינינו 18 השנים שחלפו. לא בהסח הדעת גדלנו אותם, לא נעשתה לנו קפיצת הדרך. דאגה רבה, מסירות וחרדה לוו את צמיחתם. ימים הצטרפו לשנים כאשר לכל שעה משקל משלה. ובכל זאת אנו מביטים לרגע ושואלים: זה הבן שלי? זאת הבת שלי? מה סיבו? מה מוצא חן בעיניו ומה אינו נראה לו?

ובטרם נספיק להתרגל אליו "בשובו", והנה, שוב מפנה חריף: היציאה לצבא.

אנו במשלים לאותה אמא דוגרת היוצאת לטייל עם אפרוחיה - ברווזים, ועומדת חסרת ישע בראותה את אפרוחיה קופצים למים ושוחים, והיא, בכל אהבתה, אין בכוחה ללוותם בזרמם המשובה והזרה, המיוחדת רק להם.

אכן, קשה להשלים עם העובדה, שתפקידנו הממשי בחנוך הבנים - נגמר.

מעתה נהיה משקיפים, מאזינים, או מעודדים בשעת הצורך, אך, למעשה לא נוכל לשנות דבר.

ברחבי העולם רווחת הדעה שלא די ב-12 שנות למוד למען לקנות השכלה לפי המושגים של דורנו, דור ההורים (הסיבות ידועות: התקדמות מהפכנית של המדעים המדויקים וכו'..). גם בנו, הורים כבנים, מכרסם הספק. לא פעם מאשימים אנו את עצמנו, ויותר מזה באשמים על ידי הצעירים בהתעלמות מן הצרכים של היום. יש הורים היורדים אל חדרי כליות ולב ושואלים: האם עשינו די למענם? האם יוצאים הם לקראת תלאות כאשר ציודם נכון ורגלם איתנה?

ולבנו - לב הורים - מתמלא המון רחמים: "איך נפצה אותם על "אובדן הבית" (מוטיב חוזר) והמון חרדה: "איך נקשור אותם אל הבית, לבל יתעו בדרך וימצאו את השביל?" מה תשובה בפינו? יבוא יום - והוא איננו רחוק - ואנחנו נשב יחד, הורים עם בנים, בשאל ובענה, גם מסקנות נוציא. היום אולי נאמר כך: אם הגיעו שבולים ליכולת לראות את החסר ולצער עליו הרי אין זה אלא תוצאה של החנוך שקבלו. ואין זה מעט. מכאן ועד למלוי החסר פסע בלבד והוא: הרצון ללמוד.

מה נועיל לעצמנו חברים, אם נשקול על מאזניים של זהב את צרור הידיעות שבאמתחתם? מה נוסיף להם אם נסביר את חולשותיהם כנובעות משיטת החנוך ומקורן במשגים שבעבר?

טוב נעשה אם נאמר: אדם בן 18 הנו אדם מבוגר, - אם כי צעיר, - עליו לדעת להבדיל בין טוב לרע, בין אמת לשקר, בין כבוד אמת לבין כבוד פורמאלי.

אנחנו צריכים לחזק בהם את ההרגשה כי אנחנו סומכים עליהם ומשום כך - דורשים מהם. מה דורשים מהם? שידעו מאין הם יצאו, מה עומד לפניהם, ולאן עליהם לשוב, ושירכלו לתת דין וחשבון על מעשיהם בפני התנועה ובפני הקבוץ.

זה הרבה. אך אנו נתמוך בהם בכל אשר נוכל. הבית הקבוצי הזה, וההורים באהבתם כי רבה.

איך נדע: בפנוק - בפנוק בלבד לא נמצא ישועה, לא אנו ולא הבנים. תהינה אזנינו קשובות ולבנו סולח - וגם שתבונתנו - תבונת אדם מבוגר - תעמוד לנו, לא רק לסלוח, אלא גם להאיר ולבקר.

רק כך נעמוד בתמורה שביחסים - ונצא כלנו נשכרים.

מרים גולדברגר.

דברי פתיחה בסלולרית של

1944/45

2-3 בנינים וכמה צריפים, מקלחת של פח וכמה עשרות חברים. דור חלוצים בארץ חדשה - שלהי המלחמה. תקוות חדשות לקראת עולם חדש - אז נולדנו אנו. מרביתנו בנינים בכורים להורים צעירים שהחלו לבנות חיים חדשים.

*

משם עד הנה ארוכה הדרך.

אנו גדלנו ועמנו התפתח הקבוץ - רחב ויפה נוף בניני לבנים והחולות של אז מכוסים דשא.

קשה להכיר בתמונותינו מאז את דמותנו היום. וכך גם אם נדפדף באלבום תמונותיו של ביתנו לא נכיר את דמות הקבוץ וחבריו. עם שינוי פני הנוף השתנו גם פני אנשיו והשתנו החיים בתוכו.

לא אנחנו ולא בשעה זו בשפוט את מהות השינויים האלה. ואם בכל זאת נעלה הרהורים אחדים לכאן ולכאן הרי הכל בסימן שאלה הנובע מעצם השעה.

עם התמורות בחיינו בא גם שינוי ביחסו של החוץ אלינו. אם פעם הכירו בנחיצות הווייתם של צורת חיינו ובצד שנאה גלויה, העריכו בסתר לב את ההולכים בדרך הקבוצית, הרי כיום רבו המלגלים, הרואים בקבוץ ובאנשיו - תופעה מוזרה שלא יכירנה מקומה במציאות של היום. ויחס של בטול ואי הערכה גרוע הרבה משנאה. יש המרחיקים לכת וטוענים כי דהו הדגלים והמחזיקים בהם מסתתרים מפני המציאות אחרי סמלים ריקים מתוכן אם כי בסוגריים יאמר כי עקב ההתדרדרות שחלה בקרב הנוער בארץ ובעולם יש כאלה הנושאים עיניהם מחדש לנוער כשלנו ושואלים האם לא זו הדרך.

אך נחטא לאמת אם לא נאמר כי גם ביננו יש השואלים: האמנם לא דהה דגלנו, האם אין להשליכו ולעמוד מול המציאות, ולהניף דגל חדש לפי רוח הזמן.

ומה היא "רוח הזמן" - אנחנו עדים לתופעה כי הנוער הטוב מעלה על נס את הלמוד האקדמי, רבה התעמולה, זוהי החלוציות של היום, הלמוד חזות הכל. הוא שמוביל לקריאה. הנוער מעדיף דרך זו על פני חלוציות ללא מרכאות. הם נוהרים ללמודים, מתרחקים מאידיאולוגיה ומוסדות המדינה מחזקים ידיהם - וכתוצאה מכך היקף תנועות הנוער החלוציות קטן בהרבה לעומת העבר.

אל נתעלם: לכל אלה יש השפעה גדולה והולכת עלינו.

איננו יותר אותה נקודה סגורה ומבודדת כפי שהיינו פעם.

התרבות העירונית ואפילו המוסר העירוני קובים להם שביתה בקבוץ לא אחת. איך נתגבון, כיצד נחזיק מעמד בלב החברה הסובבת, איך נשמור על יחידנו - האם די בפעולתנו במסגרת הצרה או יש להגביר את הפעילות כלפי חוץ?!

איך נזכיר את צדקת דרכינו לעצמנו ולאחרים?!

נהיה כנים עם עצמנו, לא מעטים הספקות. לא בחרנו בדרך שאנו הולכים בה, לא הגענו אליה תוך מאבק עם העולם הסובב אותנו. השקפת העולם המוקנית לנו לא תמיד מבוססת כל צרכה. אולי מפני שלא באנו במגע עם השקפות אחרות ולא העמדנו את דעותינו במבחן המציאות.

דוקא משום כך רואים אנו ביציאה מהבית טעת כושר להשלמת חיננו. תתפרק הקבוצה וכל אחד יעמוד כפרט מול הלחץ המופעל על היחיד, ללא אותה הכוונה ותמיכה של המסגרת האוהדת. נעמוד בפני ההכרח להוכיח ולהיוכח ומימלא בתחון ובקנה בגרות אמת.

ביתנת לנו ההזדמנות לבחון מחדש ולבחור בחירה מחדשת עצמאית יותר.

ובבית מחכים לנו בזרועות פתוחות - בין העושים במלאכה העייפות מתחילה לתת אותותיה. שטחי פעולה רבים מחכים לגואל. אנו מרגישים כי עיני הקבוץ בשואות אלינו באהדה ובתקווה. הורנו ומחנכינו ילוונו באהבתם ובעזרתם בעתיד כמו בעבר. ושוב עולה אותו הרהור האם נצדיק את התקוות ולא נכזיב? תם סדר שאלות. לפנינו המעשה ובו נבחן. אנו יוצאים לצבא ויודעים כי הבית ישמש לנו עורף ועודד. רוצים אנו להשאיר שלמים עם עצמנו ועם דרכנו הקבוצית ומקווים כי יעמוד לנו כוחנו.

הערב נפרדים אנו לשלום מגבעת המוסד, אומרים שלום לביתנו ולגינות שטיפחנו סביבו, לחניכי הכתות הצעירות שעדיין בראשית דרכם במוסד, ולחניכים המבוגרים יותר.

באמר שלום ותודה לכל עובדי המוסד ולכל מוריו.

ולבסוף רוצים אנו להודות לכל המחנכים ולמטפלת שלנו אשר לוו אותנו כל שנות לימודינו - בדע להעריך את פועלם, טהביאנו עד הלום.

נפרדים אנו לשלום,

לכולכם תודה

יהודית "שבליים".

עבודות הגמר של קבוצת "שבליים"

ה נ ר ש א י מ :

1. גידול האבוקדו	- עוזי	9. השנה הראשונה של התינוק	- יעל
2. יעקיד המדשאה	- יהודה	10. החינוך בקומנות	- עמירה
3. המלוך	- יוסף	11. קו ב ה	- נירה
4. הורד - הורד הננסי	- עליזה	12. מכשיר למדידת צל המוסל ממבנים מתוכננים ולתכנון מבנה צל	- צבי
5. מבעיות המספוא	- דן	13. מכשיר לבדיקת קשיות המתכת	- אליעזר
6. חרקים	- אשר	14. המתנע החשמלי של מנוע הזקק	- יורם
7. הלול	- מרים	15. הצנור הקולע	- אפרים
8. גנדי בהודו	- רותי	16. המודל הגלי של האור	- יהודית

ביום חגנו, עם סיום המוסד

אלקראת 3 א ת נ א 3 ב 3 א

הננו להחיק מיטב ברכותינו אתכם מקרב לב

לכל הקיבוצים, המוסדות, המחנכים והארחים.

תודה מיוחדת ליעל אבסלן באלותה אמתנו

מטפלת שניק רבמת ארצות.

קבוצת "שבליים"